

**ULKOASIAINMINISTERIÖN
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
SEKÄ
KEHYSEHDOTUS
2018 - 2021**

Tammikuu 2017

**ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET**

SISÄLTÖ

Johdanto	3
Toimintaympäristö ja ulkoasiainhallinnon strategiset painopistealueet 2017 - 2021	3
Lähialueiden vakaus, EU turvallisuusyhteisönä ja Suomen kansainvälinen asema	4
Taloudelliset ulkosuhteet ja kestävä kehitys	6
Moderni ja tehokas ulkoasiainhallinto	9
Suunnittelukauden määrärahat	11
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	12
Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen vuokratulot (12.24.20).....	12
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot (12.24.99).....	12
Ulkoasiainhallinto	13
Ulkoasiainhallinnon toimintamäärärahat (24.01.01).....	13
Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (24.01.20).....	17
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (24.01.21).....	18
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (24.01.29).....	18
Talonrakennukset (24.01.74)	18
Kriisinhallinta	19
Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)	19
Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)	21
Kansainvälinen kehitysyhteistyö	21
Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66).....	22
Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (24.30.88)	23
Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (24.30.89).....	23
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	24
Hädänalaisten avustaminen (24.90.51).....	24
Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)	24
Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (24.90.67).....	26
Kurssivaihtelut (24.90.95)	27

- LIITTEET:
1. Ulkoasiainhallinnon suunnittelukauden 2018 - 2021 tulot ja määrärahatarve
 2. Ulkoasiainhallinnon tietojärjestelmä- ja perustietotekniikka- ja tietotekniset infrastruktuurihankkeet
 3. Ulkoasiainhallinnon investointihankkeet
 4. Asiamuutoslomake

Johdanto

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu pääministeri Sipilän hallitusohjelmaan ja hallinnonalan vahvistamiin strategisiin painopistealueisiin. Näiden ja hallituksen muiden politiikka-asiakirjojen, erityisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon, pohjalta on hallinnonalalle määritelty suunnittelukauden 2018 - 2021 vaikuttavuuden ja toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet, jotka ohjaavat hallinnonalan toimintaa ja voimavarojen kohdentamista.

Ministeriön linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa. Ministeriön johto vahvisti lokakuussa 2013 tätä koskevan toiminnallisen tasa-arvon linjauksen.

Tämä toiminta- ja taloussuunnitelma on samalla ministeriön kehusehdotus.

Toimintaympäristö ja ulkoasiainhallinnon strategiset painopistealueet 2017 - 2021

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteena on vahvistaa maamme kansainvälistä asemaa, turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus. Päämääränä on parantaa suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia sekä ylläpitää yhteiskunnan toimivuutta. Kestävällä pohjalla oleva talous ja kansainvälinen kilpailukyky tukevat näiden tavoitteiden saavuttamista. Suomi edistää keskinäisriippuvuuksien maailmassa kansainvälistä vakautta, rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja tasa-arvoa.

Suomi toimii aktiivisesti ja vastuullisesti kansainvälisessä yhteisössä saavuttaakseen ulko- ja turvallisuuspoliittiset tavoitteensa. Suomen kansainvälisen yhteistyön tärkeimpinä puitteina ovat Euroopan unioni sekä Pohjoismaat, Nato-kumppanuus, Etyj ja YK. Lisäksi Suomi rakentaa ja ylläpitää hyviä kahdenvälisiä suhteita muihin valtioihin. Venäjä haastaa koko läntistä yhteisöä, mikä vaatii vastaukseksi päättäväisiä toimia ja hyvien keskusteluyhteyksien ylläpitoa jännitteiden lieventämiseksi. Kansainvälisen oikeuden sekä sääntöihin ja sopimukseen perustuvan monenkeskisen järjestelmän merkitys Suomen turvallisuudelle ja hyvinvoinnille on suuri. Suomi on rakentava kumppani, joka pyrkii vahvistamaan sopimus pohjaista kansainvälistä järjestelmää. Yhteistyö Yhdysvaltain kanssa säilyy tärkeänä osana aktiivista ulko- ja turvallisuuspolitiikan vaikuttamista.

Turvallisuuspoliittinen tilanne Euroopassa on jännittynyt, minkä lisäksi vaikeat konfliktit, laajamittainen pakolaisuus ja muuttoliike, lisääntynyt terrorismi ja ääriliikkeet sekä kansainvälisen talouden merkittävät haasteet edellyttävät hyvin harkittuja ulkopoliittikan toimia. Ulko- ja turvallisuuspolitiikassa on varauduttava myös tuleviin, Suomesta riippumattomiin muutoksiin. On tärkeää, että EU pysyy toimintakykyisenä muutosten keskellä.

Suomi pyrkii vahvistamaan turvallisuuttaan kaikissa oloissa yhtä lailla lähialueilla, Euroopassa kuin globaalitasollakin. Turvallisuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseen tarvitaan taloudellisia ulkosuhteita, kestävä kehitystä ja ratkaisuja suuriin globaalihaasteisiin. Näihin toisiinsa kiinteästi liittyviin kysymyksiin vastaamisessa moderni, ajassa kiinni oleva ulkoasiainhallinto on avainasemassa. Muuttuva toimintaympäristö korostaa ministeriön ja edustustojen työn merkitystä. Strategisten painopistealueiden lisäksi toimintaa ohjaavat ministeriön arvot: yhteistyö, luovuus ja tuloksellisuus.

Ulkoasiainhallinnon kannalta keskeiset strategiset kysymykset ovat:

- Lähialueiden vakaus ja Suomen kansainvälinen asema
- EU turvallisuusyhteisönä, Nato-kumppanuus ja Pohjoismainen ulko- ja turvallisuuspoliittinen yhteistyö
- Taloudelliset ulkosuhteet
- Kestävä kehitys
- Moderni ja tehokas ulkoasiainhallinto

Lähialueiden vakaus, EU turvallisuusyhteisönä ja Suomen kansainvälinen asema

Suomi pyrkii edistämään **Itämeren alueen vakautta**, jolla on kytkös laajempaan kansainväliseen turvallisuuteen. Ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön vahvistaminen etenkin Ruotsin kanssa on Suomelle merkittävää. Viro ja muut Baltian maat ovat Suomelle ja Itämeren alueen vakaudelle tärkeitä; ja läheisiä kumppaneita sekä EU:ssa, kahdenvälisesti että alueellisessa yhteistyössä. Suomi edistää **arktista** ulko- ja EU-politiikkaa, vahvistamalla alueen turvallisuuspoliittista vakautta ja taloudellista elinvoimaisuutta kestävänsä kehityksen reunaehtojen rajoissa.

Venäjän toiminnan ja Venäjän ja Ukrainan välisen konfliktin myötä heikentyneellä turvallisuustilanteella on kauaskantoisia vaikutuksia **EU:n ja Venäjän suhteille ja Euroopan turvallisuudelle**. Suomi myötävaikuttaa Ukrainan kriisin ratkaisuun ja tukee Ukrainan vakauttamista ja sen vaatimia uudistuksia. EU:n ja Venäjän suhteiden paraneminen on toivottavaa. Yhteistyön on perustuttava kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisten sitoumusten kunnioittamiseen. Suomi noudattaa Euroopan unionin yhteisiä Venäjä-linjauksia. Suomi ylläpitää niin monipuolisia ja toimivia suhteita Venäjään kuin vallitsevat olot kulloinkin sallivat.

EU on Suomen arvoyhteisö, ja Suomen tavoitteena on vahvistaa unionia turvallisuusyhteisönä. Naapuruuspolitiikan ja erityisesti Itäisen kumppanuuden kehittäminen on Euroopan vakauden ja hyvinvoinnin kannalta tärkeää. Euroopan unioniin kohdistuu sekä sisäisiä että ulkoisia muutospaineita. Suomi pyrkii ratkaisuihin, jotka edistävät eurooppalaista yhteistyötä ja sen toimivuutta. Euroopan unionin tärkein tehtävä on rauhan, turvallisuuden, vaurauden ja oikeusvaltion turvaaminen maanosassamme. EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan vahvistaminen palvelee Suomen etua ja lisää unionin vaikutusmahdollisuuksia. Turvallisuusympäristön muutoksen vuoksi Suomen on entistäkin tärkeämpää edistää EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja sen osana yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamista. EU:n laajentumispolitiikassa on edellytettävä kriteerien tiukkaa noudattamista. Neuvottelut Iso-Britannian EU-erosta vaativat erityistä huomiota, jotta tuleva suhde EU:n ja Iso-Britannian välillä hyödyttää molempia osapuolia. EU27:n yhtenäisyys on avainasemassa.

Suomelle on tärkeää ylläpitää **Yhdysvaltojen kiinnostusta** Euroopan turvallisuuteen ja sitoutumista monenkeskiseen yhteistyöhön. Suomi vahvistaa laaja-alaista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa sekä kahdenvälisesti että EU:n kautta.

Käytännönläheinen **Nato-kumppanuus** on Suomelle tärkeä ja Suomi toteuttaa laaja-alaista ja kehittyvää Nato-kumppanuutta. Suomi ylläpitää mahdollisuutta hakea Nato-jäsenyyttä seuraten tarkasti turvallisuusympäristönsä muutosta.

Suomi vaikuttaa osana EU:ta ja kansainvälistä yhteisöä konflikti- ja muilta alueilta tulevan **muuttoliikkeen** hallintaan. Yhteistyössä muiden kanssa Suomi panostaa epävakauden perussyiden ratkaisemiseen ja muuttoliikkeeseen liittyvän ihmissalakuljetuksen torjuntaan. Suomi suuntaa tukea muuttoliikkeen lähtömaihin sekä tukee kauttakulkumaiden kantokyvyn vahvistamista. Perus- ja ihmisoikeudet turvataan ja niitä kunnioitetaan kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti.

Osallistuminen kansainväliseen yhteistyöhön on myös Suomen turvallisuuden perusedellytys. Suomi huomioi **sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden limittymisen** toisiinsa. Terrorismin torjunta sekä väkivaltaisen ekstremismin ja radikalisoitumisen ehkäisy ovat Suomen turvallisuudelle tärkeitä. Suomi jatkaa aktiivista osallistumistaan kansainväliseen kriisinhallintaan. Kansainvälisessä yhteistyössä edistetään sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan, kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja rauhanrakennuksen toimien entistä parempaa yhteensovittamista ja vaikuttavuutta. Suomella on erityinen rooli rauhanvälityksen ja dialogin edistäjänä. Turvallisuutta ja vakautta vahvistetaan myös asevalvonnan ja konfliktien ennaltaehkäisyn keinoin. Suuret globaalihaasteet kuten ilmastonmuutos vaikuttavat myös Suomen turvallisuuteen.

Kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan keskeisten periaatteiden vahvistaminen on ensiarvoisen tärkeää sekä perinteisten että uusien uhkien torjunnassa, terrorismista kyberhyökkäyksiin ja hybridivaikuttamiseen. Pakotepolitiikka on osa ulkopoliittikan keinovalikoimaa ja siinä Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:n yhteiseen päätöksentekoon. **Ei-valtiollisten toimijoiden** rooliin ja osallistumiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa kiinnitetään kasvavaa huomiota.

Suomen kansainvälisen aseman vahvistamiseksi jatketaan kahdenvälisen poliittisten suhteiden kehittämistä Suomelle tärkeiden valtioiden kanssa Euroopassa ja sen ulkopuolella.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Alustavat tulostavoitteet vuodelle 2017	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2018 - 2021
<i>Ulko- ja turvallisuuspolitiikka</i>	
Pohjoismaista ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittista yhteistyötä syvennetään ja tiivistetään erityisesti Ruotsin kanssa.	Pohjoismaista ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittista yhteistyötä syvennetään ja tiivistetään erityisesti Ruotsin kanssa.
Vahvistetaan Itämeren ja arktisen alueen vakautta ja edistetään yhteistyötä erityisesti talouden, turvallisuuden ja kestävän kehityksen alueilla. Toimitaan tuloksellisesti Arktisen neuvoston puheenjohtajana. Vahvistetaan EU:n arktista politiikkaa.	Vahvistetaan Itämeren ja arktisen alueen vakautta ja edistetään yhteistyötä erityisesti talouden, turvallisuuden ja kestävän kehityksen alueilla.. Arktisen neuvoston puheenjohtajuus viedään tuloksellisesti päätökseen. Vahvistetaan EU:n arktista politiikkaa.
Vaikutetaan EU:n Venäjä-politiikassa siten, että unionin yhtenäisyys, vaikuttavuus ja johdonmukaisuus säilyvät, ja pitemmällä aikavälillä EU-Venäjä -suhteet paranevat.	Vaikutetaan EU:n Venäjä-politiikassa siten, että unionin yhtenäisyys, vaikuttavuus ja johdonmukaisuus säilyvät, ja pitemmällä aikavälillä EU-Venäjä -suhteet paranevat.
Ylläpidetään kansallisesti koordinoitujen kahdenvälisiä suhteita Venäjään poliittisella tasolla, virkamiesyhteistyönä ja kansalaisyhteistyönä kautta.	Ylläpidetään kansallisesti koordinoitujen kahdenvälisiä suhteita Venäjään poliittisella tasolla, virkamiesyhteistyönä ja kansalaisyhteistyönä kautta.
Tuetaan Ukrainan vakauttamista ja sen vaatimia uudistuksia.	Tuetaan Ukrainan vakauttamista ja sen vaatimia uudistuksia.
Vahvistetaan poliittisia suhteita ja painopistealojen yhteistyötä Suomella tärkeiden maiden kanssa.	Vahvistetaan poliittisia suhteita ja painopistealojen yhteistyötä Suomelle tärkeiden maiden kanssa.
Vaikutetaan EU:ssa unionin vahvistamiseksi turvallisuusyhteisönä ja unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan edistämiseksi, ml. kokonaisvaltaisen EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisen strategian toimeenpanoon, huomioiden myös mahdollisen Iso-	Vaikutetaan EU:ssa unionin vahvistamiseksi turvallisuusyhteisönä ja unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan edistämiseksi huomioiden mahdollisen Iso-Britannian EU-eron vaikutukset sekä hyödyntäen Suomen tulevaa EU-puheenjohtajuuskautta. Toimitaan

Britannian EU-eron vaikutukset. Toimitaan EU:n puolustusyhteistyön syventämiseksi joulukuun 2016 Eurooppa-neuvoston toimeksiantojen mukaisesti.	EU:n puolustusyhteistyön syventämiseksi joulukuun 2016 Eurooppa-neuvoston toimeksiantojen mukaisesti.
Tuetaan EU:n laajentumisprosessin jatkumista sekä mahdollisimman toimivaa EU-yhteistyötä Turkin kanssa erityisesti muuttoliikkeen hallitsemiseksi EU-Turkki -julkilausumaa toimeenpanemalla.	Tuetaan EU:n laajentumisprosessin jatkumista sekä mahdollisimman toimivaa EU-yhteistyötä EU-Turkki julkilausuman toimeenpanoa ehdollisuus huomioon ottaen.
Vaikutetaan EU:n naapuruuspolitiikan uudistamiseen ja sen toimeenpanon edistämiseen itäisen ja eteläisen naapuruston uudistusten tukemiseksi ja vakauden lisäämiseksi sekä muuttoliikkeen hallitsemiseksi.	Vaikutetaan EU:n naapuruuspolitiikan uudistamiseen ja sen toimeenpanon edistämiseen itäisen ja eteläisen naapuruston uudistusten tukemiseksi ja vakauden lisäämiseksi sekä muuttoliikkeen hallitsemiseksi.
Tehdään tiivistä yhteistyötä muiden EU-jäsenmaiden, EU-instituutioiden ja kolmansien maiden kanssa muuttoliikkeen paremmaksi hallitsemiseksi eri politiikkakeinoja ja instrumentteja hyödyntäen. Suomi vaikuttaa aktiivisesti siihen, että EU huomioi muuttoliikkekysymykset kokonaisvaltaisesti suhteissaan kolmansien maiden kanssa niin lyhyellä kuin pitemmälläkin aikavälillä.	Edistetään muuttoliikkeen hallintaa ottaen huomioon EU:n ja kansainväliset sitoumukset ja vaikutetaan muuttoliikkeen perussyiden ratkaisuun tiiviissä yhteistyössä kolmansien maiden kanssa.
Myötävaikutetaan siihen, että Yhdysvallat pysyy sitoutuneen Euroopan turvallisuuden ja vakauden turvaamiseen ja edistetään transatlanttisia suhteita kaikilla politiikkasektoreilla.	Myötävaikutetaan siihen, että Yhdysvallat pysyy sitoutuneen Euroopan turvallisuuden ja vakauden turvaamiseen ja edistetään transatlanttisia suhteita kaikilla politiikkasektoreilla.
Tiivistetään kumppanuusyhteistyötä Naton kanssa ja kehitetään dialogia turvallisuuspoliittisista kysymyksistä.	Tiivistetään kumppanuusyhteistyötä Naton kanssa ja kehitetään dialogia turvallisuuspoliittisista kysymyksistä
Vahvistetaan turvallisuutta kansainvälisen ja eurooppalaisen yhteistyön kautta, ml. hybridivaikuttamiseen ehkäisemiseksi ja kyberturvallisuus sekä asevalvonnan ja aseidenriisunnan edistämiseksi.	Vahvistetaan turvallisuutta kansainvälisen ja eurooppalaisen yhteistyön kautta, ml. hybridivaikuttamiseen ehkäisemiseksi ja kyberturvallisuus sekä asevalvonnan ja aseidenriisunnan edistämiseksi.
Osallistutaan kansainvälisessä kriisinhallinnassa ja konfliktinestossa vahvistamalla ja vahvistetaan rauhanvälitystä sekä kokonaisvaltaista lähestymistapaa kattaen myös kehitysyhteistyö ja humanitaarinen apu.	Osallistutaan kansainvälisessä kriisinhallinnassa ja konfliktinestossa vahvistamalla ja vahvistetaan rauhanvälitystä sekä kokonaisvaltaista lähestymistapaa kattaen myös kehitysyhteistyö ja humanitaarinen apu.
Edistetään rauhaa, vakautta, demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia kriisialueilla ja hauraisissa valtioissa (Afganistan, Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä, Afrikan sarven ja Sahelin alueet) tavoitteena vähentää turvallisuusuuhkia ja vaikuttaa pakotetun muuttoliikkeen perussyihin.	Edistetään rauhaa, vakautta, demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia kriisialueilla ja hauraisissa valtioissa (Afganistan, Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä, Afrikan sarven ja Sahelin alueet) tavoitteena vähentää turvallisuusuuhkia ja vaikuttaa pakotetun muuttoliikkeen perussyihin.
<i>EU-oikeudelliset ja kansainvälisoikeudelliset asiat</i>	
Kehitetään kansainvälisen terrorismin vastaista toimintaa, rankaisemattomuuden vastaisia toimia sekä YK- ja EU-pakotteiden tehokasta toimeenpanoa EU- ja kansainvälisen oikeuden keinoin.	Kehitetään kansainvälisen terrorismin vastaista toimintaa, rankaisemattomuuden vastaisia toimia sekä YK- ja EU-pakotteiden tehokasta toimeenpanoa EU- ja kansainvälisen oikeuden keinoin.
Toimitaan kansainvälisen oikeuden ja sopimus pohjaisen kansainvälisen järjestelmän vahvistamiseksi.	Toimitaan kansainvälisen oikeuden ja sopimus pohjaisen kansainvälisen järjestelmän vahvistamiseksi.
Toimitaan Suomen etujen mukaisesti valtionasiamiehenä EU-tuomioistuimessa ja komission rikkomusmenettelyissä sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.	Toimitaan Suomen etujen mukaisesti valtionasiamiehenä EU-tuomioistuimessa ja komission rikkomusmenettelyissä sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.

Taloudelliset ulkosuhteet ja kestävä kehitys

Suomi edistää kansainvälisessä yhteistyössä **sääntöihin ja avoimuuteen perustuvaa vapaakauppaa** ja maailmantaloutta. EU:n sisämarkkinoiden osuus Suomen ulkomaankaupasta on merkittävä, mutta valtaosa kasvavista talouksista ja uusista markkinoista on unionin ulkopuolella kuten Aasiassa. Suomi on erittäin integroitunut kansainvälisiin arvoketjuihin ja riippuvainen tuonnin ja viennin kitkattomasta sujumisesta. Maailmantaloudessa on merkkejä protektionismin kasvusta. Suomen on pystyttävä entistä tehokkaammin varmistamaan

suomalaisyriyten toimintaedellytykset sekä sisä- että ulkomarkkinoilla ja vaikuttamaan osaltaan siihen, että maailmankauppa säilyy vapaana.

EU:n yhteinen kauppapolitiikka luo perustan jäsenmaiden taloudellisten ulkosuhteiden toiminnalle. WTO:n toimivuuden ja sen puitteissa käytävien kauppaneuvottelujen edistäminen, ml. useanväliset neuvottelut, sekä vapaakaupan kehittäminen EU:n ja kolmansien maiden kanssa solmittavilla sopimuksilla on entistä tärkeämpää nykyisessä ilmapiirissä. Transatlanttisia kauppasopimusneuvotteluja on pyrittävä jatkamaan, ja sopimusneuvottelut aasialaisten sekä latalinalais-amerikkalaisten kumppaneiden kanssa ovat tärkeitä tavoitteita. EU:n uskottavuuden säilyttäminen sopimusten neuvotteluosapuolena on myös tärkeä tavoite. Suomi vaikuttaa siihen, että Venäjän WTO-sitoumukset toimeenpannaan mahdollisimman tehokkaasti Suomelle tärkeillä sektoreilla.

Ulkoasiainhallinto edustustoineen edistää **suomalaisyriyten kansainvälisiä toimintaedellytyksiä** ja investointeja Suomeen. Näiden tehtävien merkitys korostuu Suomen vaikeassa taloustilanteessa. Erityistä huomiota kiinnitetään kaupallis-taloudellisten palvelujen kehittämiseen osana Team Finland -verkostoa. Aasian maiden lisäksi Euroopan lähialueet Afrikassa ja Lähi-idässä ovat yhä tärkeämpiä niin talouden kuin ulko- ja turvallisuuspolitiikankin kannalta.

Markkinoiden avaamisen ja globaalien kehityksen välillä on tiivis yhteys. Eriarvoisuutta vähentävä kestävä kehitys vahvistaa sekä kehitysmaiden julkista että yksityissektoria ja luo hyvinvointia ja vakautta kehitysmaiin. Kehittyvien maiden modernisaatio luo uusia markkinoita suomalaisyrityksille, samalla suomalaisesta osaamisesta saadaan hyötyä kehittyville maille niiden integroitua tehokkaammin kansainvälisiin arvoketjuihin. Nopean talouskasvun kehitysmaissa, joista suuri osa on Afrikassa, kahdenvälisistä yhteistyösuhteista on hyötyä kauppasuhteiden vahvistamisessa. **Kaupan ja kehityksen vuorovaikutusta** vahvistetaan konkreettisilla ohjelmilla ja rahoitusinstrumenteilla sekä edistetään suomalaisyritysten osallistumista kansainvälisiin hankintoihin.

Suomi edistää **kestävää kehitystä** YK:ssa hyväksytyyn Agenda 2030 toimintaohjelman mukaisesti. Kehityspoliittisessa ja kehitysyhteistyötoiminnassa painotetaan erityisesti tyttöjen ja naisten oikeuksien vahvistamista, kehitysmaiden talouksien vahvistamista työpaikkojen, elinkeinojen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi, yhteiskuntien demokratian ja toimintakyvyn ml. verotuskyvyn vahvistamista sekä ruokaturvaa, veden ja energian saatavuuden parantamista sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä. Kehityspoliitikassa ja -yhteistyössä vahvistetaan sitä ohjaavien arvojen, periaatteiden ja lähestymistapojen toimeenpanoa. Näihin kuuluvat ihmisoikeuksien edistäminen, ihmisoikeusperustainen lähestymistapa, sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen sekä heikoimmassa asemassa olevien ihmisten, erityisesti lasten ja vammaisten henkilöiden oikeuksien huomioiminen kaikessa toiminnassa. Köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämiseen ja ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten torjuntaan vaikutetaan hyvin kohdennettujen kehityspoliittisten toimien avulla. Kaikella Suomen rahoittamalla ja toteuttamalla toiminnalla tähdätään siihen, että kehitysmaiden oma kyky kehittyä vahvistuu. Tukemalla hauraita ja vähiten kehittyneitä maita ja niiden yhteiskuntia ehkäistään konflikteja, ääriilikkeiden vahvistumista ja pakolaisuutta. Lisää tukea suunnataan pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden lähtö- ja kauttakulkumaihin humanitaarisen ja kehitysavun keinoin. Työtä rauhanrakennuksessa ja oikeusvaltion vahvistamiseksi tehostetaan. Niissä kumppanimaissa, jotka ovat nousemassa keskitulon maiksi, siirrytään asteittain monipuoliseen yhteistyöhön kuten kaupallistaloudelliseen, investointi-, tutkimus- ja innovaatioyhteistyöhön. Kehityspoliittisia tavoitteita edistetään entistä tavoitteellisemmin ja suunnitelmallisemmin myös vaikuttamistyöllä kahden- ja monenvälisesti.

Kehitysyhteistyön ja kehityspolitiikan toteutustapoja uudistetaan. Kehitysyhteistyön tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta parannetaan ja tulosten ja vaikutusten mittaamista, raportointia ja arviointia kehitetään. Tämä toteutetaan selkeällä ja yksinkertaisella tavalla, nojautuen tulosten tekemiseen osana kertyvään tietoon ja sähköiseen asiointiin. Tietojärjestelmiä kehitetään palvelemaan näitä tavoitteita. Kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön toteutustapoja, mm. kumppanuuksia, uudistetaan. Toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin resursseihin. Pidemmän aikavälin tavoitteena on kehitysrahoituksen nostaminen YK:n tavoitteiden mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Alustavat tulostavoitteet vuodelle 2017	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2018 - 2021
<i>Taloudelliset ulkosuhteet</i>	
Edistetään vapaakauppaa sekä kauppasopimusneuvottelujen kautta kaupan ja investointien vapauttamista talouskasvun parantamiseksi.	Edistetään vapaakauppaa ja kauppasopimusneuvottelujen kautta kaupan ja investointien vapauttamista talouskasvun parantamiseksi.
Valmistaudutaan Iso-Britannian ja EU:n välisen mahdollisen vapaakauppasopimusneuvottelun aloittamiseen ja käynnistetään Suomen tavoitteiden kokoaminen.	Pyritään varmistamaan suomalaisyritysten toimintaedellytykset ja muiden Suomen tavoitteiden toteutuminen mahdollisissa Iso-Britannian ja EU:n välisissä vapaakauppaneuvotteluissa.
Team Finland -toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden parantamista jatketaan hallituksen uusien linjausten pohjalta. Selvitetään mahdollisuudet yhdistää ulkomaanverkosto yhdeksi kokonaisuudeksi. Yritysten kansainvälistymistä tukevia ulkoasiainhallinnon palveluja ja edustustoverkoston ohjausta kehitetään. Valmistellaan palvelumallia, jolla edesautetaan suomalaisyritysten menestymistä kansainvälisten järjestöjen hankinnoissa. Lisätään TF-matkojen ja Suomeen suuntautuvien vierailujen suunnitelmallisuutta ja tuloksellisuutta.	Tiiviimmän ulkomaanverkon Finpro-UM -yhteistyön rakentaminen hallituksen uusien linjausten pohjalta. TEM-UM-Finpro-Tekesin yhdessä asettamien TF-tavoitteiden tehokas toteuttaminen edustustoissa. CRM:n käyttöönotto. Yritysten aiempaa parempi osallistuminen kansainvälisten järjestöjen hankintoihin. Parantunut Team Finland -matkojen valmistelukoordinaatio ja toteutuneiden matkojen seuranta. Suomeen suuntautuvat matkat ovat osa kokonaisuutta.
Team Finland -palveluja koskevan koulutus- ja viestintäkokonaisuuden rakentaminen. Tämä toteutetaan informoimalla yrityksiä edustustojen palveluista, kohdemaiden markkinamahdollisuuksista, ml. kansainvälisten järjestöjen hankinnat, ja liiketoimintaympäristön muutoksista sekä ja viestimällä potentiaalisille kauppaa- ja investointikumppaneille Suomen ja suomalaisyritysten vahvuuksista.	Kehittyvä ja kattava ulkoasiainhallinnon Team Finland -palveluja koskeva koulutus- ja viestintäkokonaisuus. Ulkoasiainhallinnon palvelut ovat tunnettuja.
<i>Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö</i>	
Kohdennetaan kehityspolitiikan ja -yhteistyön toimeenpano sekä määräraha- ja henkilöstövoimavarat sovittujen painopisteiden, arvojen ja periaatteiden edistämiseen. Se tehdään strategisesti siten, että ja ne edistävät valtioiden kykyä vastata itse ko. asiasta pitkällä aikavälillä. Tämä koskee yhteistyötä eri maiden ja kumppanien kanssa sekä politiikkavaikuttamista.	Kohdennetaan kehityspolitiikan ja -yhteistyön toimeenpano sekä määräraha- ja henkilöstövoimavarat sovittujen painopisteiden, arvojen ja periaatteiden edistämiseen. Se tehdään strategisesti siten, että ja ne edistävät valtioiden kykyä vastata itse ko. asiasta pitkällä aikavälillä. Tämä koskee yhteistyötä eri maiden ja kumppanien kanssa sekä politiikkavaikuttamista.
Huolehditaan varojen kohdentamisen yhteydessä vähiten kehittyneiden maiden tuen kasvamisesta kohti asetettua kehitysyhteistyömaksatusten BKTL-osuutta (0,2 %).	Kehitysyhteistyömaksatusten vähiten kehittyneisiin maihin saavuttaa 0,2 % BKTL-tason.
Reagoidaan humanitaarisiin tarpeisiin nopeasti ja suunnataan rahoitus sinne, missä tarve on suurin. Kokonaistaso säilyy merkittävänä.	Reagoidaan humanitaarisiin tarpeisiin nopeasti ja suunnataan rahoitus sinne, missä tarve on suurin. Kokonaistaso säilyy merkittävänä.
Lisätään tukea pakotetun muuttoliikkeen lähtö- ja kauttakulkumaille, erityisesti Syyrian, Irakin, Lähi-idän ja Afrikan sarven alueilla, ja edistetään kansainvälisen kehitys-, pakolais- ja muuttoliikepolitiikan kehittymistä toisiaan tukevaksi.	Tuki pakotetun muuttoliikkeen lähtö- ja kauttakulkumaille, erityisesti Syyrian, Irakin, Lähi-idän ja Afrikan sarven alueilla, on merkittävä. Edistetään kansainvälisen kehitys-, pakolais- ja muuttoliikepolitiikan kehittymistä toisiaan tukevaksi.
Tuetaan kehitysmaiden talouden vahvistumista	Tuetaan kehitysmaiden talouden vahvistumista

kohdistamalla kehitysmaihin investointi- ja lainarahoitusta sekä edistämällä yksityissektorin osallistumista ja yritys vastuuta Suomen kehityspolitiikan painopisteiden tueksi.	kohdistamalla kehitysmaihin investointi- ja lainarahoitusta sekä edistämällä yksityissektorin osallistumista ja yritys vastuuta Suomen kehityspolitiikan painopisteiden tueksi.
Tuetaan kehitysmaiden kauppaa kehitysyhteistyön sekä markkinaehtoisen yhteistyön keinoin niiden integroitumiseksi kansainvälisiin arvoketjuihin.	Tuetaan kehitysmaiden kauppaa kehitysyhteistyön sekä markkinaehtoisen yhteistyön keinoin niiden integroitumiseksi kansainvälisiin arvoketjuihin.
Vastataan Suomen ilmatorahoitussitoumuksiin tukemalla ilmastonmuutoksen hillintää, sopeutumista ja varautumista.	Vastataan Suomen ilmatorahoitussitoumuksiin tukemalla ilmastonmuutoksen hillintää, sopeutumista ja varautumista.
Vahvistetaan kehityspolitiikan ja -yhteistyön tuloksellisuutta, vaikuttavuutta, tietoon pohjautuvaa päätöksentekoa sekä riksien hallintaa, tulosten ja vaikutusten mittaamista, raportointia ja arviointia. Kehitetään toimintatapoja ja yksinkertaistetaan menettelytapoja.	Otetaan opiksi 2015 - 2018 kehittämissuunnitelman sekä 2018 laadittavan tulos- ja toimeenpanoraportin kokemuksista ja tältä pohjalta kehitetään edelleen kehityspolitiikan ja yhteistyön tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Kehitetään toimintatapoja ja yksinkertaistetaan menettelytapoja.
Laajapohjaisella viestinnällä ja yhteistyöllä tuetaan hallituksen kehityspolitiikkaa ja tehdään Agenda 2030:n globaaleja tavoitteita tunnetuiksi Suomessa.	Laajapohjaisella viestinnällä ja yhteistyöllä tuetaan hallituksen kehityspolitiikkaa ja tehdään Agenda 2030:n globaaleja tavoitteita tunnetuiksi Suomessa.

Moderni ja tehokas ulkoasiainhallinto

Suomen turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi toimiva aktiivinen ulkopolitiikka edellyttää **ulkoasiainhallintoa, jolla on kyky vaikuttaa** ja jonka asiantuntemukseen koko valtionhallinto voi nojata. Ulkoasiainhallinnon toimintaa ohjaavat strategisten painopistealueiden lisäksi sen arvot: yhteistyö, luovuus ja tuloksellisuus. Ulkoministeriön **henkilöstön suorituskyky ja työn kohdentuminen strategisiin painopisteisiin muuttuvassa toimintaympäristössä ratkaisevat ministeriön työn tuloksen.**

Oma edustustoverkko on Suomelle elintärkeä vaikuttamisen väline ja tiedonhankinnan kanava, joka lisää Suomen turvallisuutta ja hyvinvointia. Ulkoasiainhallinnon voimavaroja painotetaan niihin maihin, joiden poliittinen ja taloudellinen merkitys Suomen kannalta kasvaa.

Hallinnonalan sisäisiä prosesseja keskitetään ja kevennetään niin kotimaassa kuin ulkomailla. Eriyistä huomiota kiinnitetään organisaation omien turvallisuusriskien hallintaan. Suomen **ulkoisen edustautumisen rakenteen ja toimintatapojen** kehittämistä jatketaan, huomioiden myös yhteistyömahdollisuudet. Edustustojen tarjoamia kansalaispalveluja kehitetään uudistetun konsulipalvelulain mahdollistamilla tavoilla ja uusien digitaalisten ratkaisujen avulla.

Digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet hyödynnetään laajemmin koko hallinnonalalla. Nopea teknologiakehitys vauhdittaa osaltaan koko kansainvälisen toimintaympäristön muutosta, joka lisää päätöksentekoa tukevan ennakkoinnin ja oikea-aikaisen analyysin merkitystä.

Ulkoasiainhallinto viestii tehokkaasti ja ajanmukaisin keinoin Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan perusratkaisuista sekä Suomessa että Suomen ulkopuolella. Tavoite on vaikuttaa ulko- ja turvallisuuspoliittiseen keskusteluun ja lisätä Suomen ratkaisujen ymmärrystä. Maakuvatyö vahvistaa Suomen kansainvälistä tunnettua pohjoismaisena, demokraattisena sekä eurooppalaisille arvoille perustuvana yhteiskuntana. Team Finland -tavoitteiden eteen tehtävän maakuvatyön kautta edistetään taloudellisia ulkosuhteita. Koko **ulkoasiainhallinnon viestintävalmiutta** parannetaan.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus	
Alustavat tulostavoitteet vuodelle 2017	Alustavat tulostavoitteet vuosille 2018 - 2021
Johtaminen, hallinto- ja muut tukitehtävät	

Arvioidaan jatkuvasti ulkoasiainhallinnon kehittämistarpeita ja toimeenpannaan Suomen edustautumisen tavat ja mallit -hankkeen linjaukset.	Arvioidaan jatkuvasti ulkoasiainhallinnon kehittämistarpeita ja toimeenpannaan Suomen edustautumisen tavat ja mallit -hankkeen linjaukset.
Tehostetaan toimintaa digitalisaatiota ja sähköisiä palveluita ja toimintatapoja hyödyntäen.	Tehostetaan toimintaa digitalisaatiota ja sähköisiä palveluita ja toimintatapoja hyödyntäen.
Lisätään osallistumista ulko- ja turvallisuuspoliittiseen keskusteluun ja viestitään Suomen kannoista tehokkaammin ja suunnitelmallisemmin, myös ulkomaisille kohderyhmille.	Lisätään osallistumista ulko- ja turvallisuuspoliittiseen keskusteluun ja viestitään Suomen kannoista tehokkaammin ja suunnitelmallisemmin, myös ulkomaisille kohderyhmille.
Vaikutetaan verkostokumppanien (VNK/VNHY, Valtori, Senaatti-kiinteistöt) toimintojen ja palveluiden kehittämiseen. Varmistetaan ulkoasiainhallinnon tietoturvallisuuden hyväksyttävä taso.	Vaikutetaan verkostokumppanien (VNK/VNHY, Valtori, Senaatti-kiinteistöt) toimintojen ja palveluiden kehittämiseen. Varmistetaan ulkoasiainhallinnon tietoturvallisuuden hyväksyttävä taso.
Säädösvalmistelun laadun kehittäminen ja normien purkaminen.	Säädösvalmistelun laadun kehittäminen ja normien purkaminen.
<i>Kansalaispalvelut</i>	
Jatketaan kustannustehokkaasti ja laatu säilyttäen kansalaispalvelujen uudelleenjärjestelyä edustustoverkossa uutta lainsäädäntöä ja uusia teknisiä ratkaisuja hyödyntäen sekä tarjoten tasokkaita konsuli- ja matkustusturvallisuuspalveluja ja ylläpitäen toimintavalmiuksia kriisitilanteissa.	Jatketaan kustannustehokkaasti ja laatu säilyttäen kansalaispalvelujen uudelleenjärjestelyä edustustoverkossa uutta lainsäädäntöä ja uusia teknisiä ratkaisuja hyödyntäen sekä tarjoten tasokkaita konsuli- ja matkustusturvallisuuspalveluja ja ylläpitäen toimintavalmiuksia kriisitilanteissa.
Edustustoverkon maahantulopalvelut on järjestetty Suomen edustautumisen tavat ja mallit -hankkeen mukaisesti. Samalla parannetaan toiminnan tuottavuutta.	Edustustoverkon maahantulopalvelut on järjestetty Suomen edustautumisen tavat ja mallit -hankkeen mukaisesti. Samalla parannetaan toiminnan tuottavuutta.
Kehitetään kriisiviestintää ja annetaan realistinen kuva ulkoasiainhallinnon vastuista erilaisissa kriisitilanteissa.	Kehitetään kriisiviestintää ja annetaan realistinen kuva ulkoasiainhallinnon vastuista erilaisissa kriisitilanteissa.
Tehostetaan laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjuntaa.	Tehostetaan laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjuntaa.
Kansainvälistä suojelua saavien ulkomaalaisten perheenjäsenten oleskelulupahakemusten käsittelyä tehostetaan ja hakemusten määrän kasvusta huolimatta hakemukset pyritään käsittelemään lain edellyttämässä aikataulussa.	Kansainvälistä suojelua saavien ulkomaalaisten perheenjäsenten oleskelulupahakemusten käsittelyä tehostetaan ja hakemusten määrän kasvusta huolimatta hakemukset pyritään käsittelemään lain edellyttämässä aikataulussa.
<i>Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät</i>	
Edistetään hallituksen EU-tavoitteita palvelemalla kaikkia hallinnonaloja johdonmukaisella vaikuttamisella ja analyttisellä raportoinnilla sekä tehokkaan jälkiseurannan ja kontaktiverkoston hyödyntämisen avulla. Valmistaudutaan Suomen tulevaan EU-puheenjohtajuuskauteen vuonna 2019.	Tiivistetään yhteistyötä ns. triomaiden kanssa EU-puheenjohtajuuteen valmistauduttaessa. Toimitaan tuloksellisesti EU-puheenjohtajana vuonna 2019 ja hyödynnetään sen aikana hankittua osaamispääomaa Suomen EU-vaikuttamisessa. Edistetään hallituksen EU-vaikuttamisstrategian mukaisia tavoitteita palvelemalla kaikkia hallinnonaloja johdonmukaisella vaikuttamisella ja analyttisellä raportoinnilla.
Edustustoverkko jatkaa muiden hallinnonalojen palvelemista resurssiensa puitteissa.	Edustustoverkko jatkaa muiden hallinnonalojen palvelemista resurssiensa puitteissa.
Tunnistetaan Suomen taloudelliseen ja poliittiseen maakuvaan kohdistuvat muutostekijät ja reagoidaan niihin vaikuttamisen ja viestinnän keinoin.	Tunnistetaan Suomen taloudelliseen ja poliittiseen maakuvaan kohdistuvat muutostekijät ja reagoidaan niihin vaikuttamisen ja viestinnän keinoin.
Toteutetaan Suomi100-juhluvuosi tavoitteet huomioon ottaen.	Toteutetaan UM100 hankkeet resurssitehokkaasti ja tavalla, joka tukee ulkoasiainhallinnon työtä ja tavoitteita.
Määritellään hankkeet, joilla UM100 juhluvuonna esitellään ulkoasiainhallinnon toimintaa kansalaisille ja sidosryhmille.	
<i>Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen</i>	
Ohjataan vähenevät voimavarat entistäkin joustavammin hallinnonalan strategisiin painopistealueisiin (priorisointi, depriorisointi, poisvalinta) ja huolehditaan osaamisen kehittämisestä näiden prioriteettien mukaisesti.	Ohjataan vähenevät voimavarat entistäkin joustavammin hallinnonalan strategisiin painopistealueisiin (priorisointi, depriorisointi, poisvalinta) ja huolehditaan osaamisen kehittämisestä näiden prioriteettien mukaisesti.

Kehitetään palkkausjärjestelmään tehtäväkierron vaatimusten mukaisesti, painopisteenä erityisesti suoritusarvioinnin uudistaminen.	Kehitetään palkkausjärjestelmään tehtäväkierron vaatimusten mukaisesti, painopisteenä erityisesti suoritusarvioinnin uudistaminen.
Toteutetaan ministeriön johtajapolitiikassaan määrittämät hyvän johtajuuden periaatteet entistä paremmin ja tasaisemmin koko organisaatiossa.	Toteutetaan ministeriön johtajapolitiikassaan määrittämät hyvän johtajuuden periaatteet entistä paremmin ja tasaisemmin koko organisaatiossa.
Vahvistetaan työhyvinvoinnin yhteyttä henkilöstön kehittämiseen; erityisenä painopisteenä kriisialueiden edustustot.	Vahvistetaan työhyvinvoinnin yhteyttä henkilöstön kehittämiseen; erityisenä painopisteenä kriisialueiden edustustot.
Vahvistetaan edustustojen työnantajaosaamista ja kehitetään paikallisesti palkattujen tehtäväkenttä ja palvelussuhteiden ehtoja linjakkaasti, keskenään hyvin erilaisten asemamaiden lainsäädännön ja olosuhteiden asettamissa puitteissa.	Vahvistetaan edustustojen työnantajaosaamista ja kehitetään paikallisesti palkattujen tehtäväkenttä ja palvelussuhteiden ehtoja linjakkaasti, keskenään hyvin erilaisten asemamaiden lainsäädännön ja olosuhteiden asettamissa puitteissa.

Hallinnonalan henkilöstökehyykset:

HTV/vuosi	2016 ennuste	2017	2018	2019	2020	2021
UE lähetetty henkilöstö	543	546	545	538	538	538
UE paikalta palkatut	961	937	937	937	937	937
UE yhteensä	1 504	1 483	1 482	1 475	1 475	1 475
Ministeriö	870	849	842	837	830	821
UH yhteensä	2 374	2 332	2 324	2 312	2 305	2 296

Ulkoministeriö lähtee kehusehdotuksessaan siitä, että se toimeenpanee kilpailukykysovimuksen työajan pidennyksestä aiheutuvat henkilötyövuosivähennykset vuoden 2019 EU-puheenjohtajuuskauden jälkeen. Näitä vähennyksiä (-15 htv) ei ole vielä otettu huomioon ministeriön henkilöstösuunnitelmassa.

Suunnittelukauden määrärahat

Valtioneuvosto päätti 14.4.2016 hallinnonaloja koskevista valtiontalouden menokehyyksistä vuosille 2017 - 2020. Ministeriö on sisällyttänyt toiminta- ja taloussuunnitelmansa 2018 - 2021 perussuunnitelmatasoon valtioneuvoston päätöksen mukaisen menokehyyksipäätöksen sekä valtion vuoden 2017 talousarvion. Liitteessä 1 on esitetty momenttikohtaiset määrärahatarpeet suunnittelukaudella. Perussuunnitelmasta poikkeava määrärahatarve on ministeriön tehtävien pohjalta arvioitu ja erikseen perusteltu tässä luvussa.

Ministeriön suunnittelukauden määrärahatarpeissa korostuu edustustoverkon kattavuuden turvaaminen, Suomen puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa vuosina 2017 - 2019, kansallisen viisumijärjestelmän uusiminen sekä kehitysyhteistyömäärärahojen BKTL-tason säilyttäminen edellisessä kehyyksipäätöksessä määritellyllä tasolla. Euron kurssin mahdollisesti heikentyessä nykyisestä tasostaan ministeriön määrärahakehyyksistä tulee voida tarkistaa ylöspäin vuoden 2018 talousarvioehdotuksen laadinnan yhteydessä.

Osaston 12 tulot ja pääluokan 24 määräraharahatarve suunnittelukaudella ovat seuraavat:

Osasto 12	2018	2019	2020	2021
Peruslaskelma	24 532 000	22 282 000	22 282 000	22 282 000
Kehysehdotus	24 532 000	22 282 000	22 282 000	22 282 000
Kehysehdotuksen ja peruslaskelman välinen ero	0	0	0	0

Pääluokka 24	2018	2019	2020	2021
Peruslaskelma	1 071 769 000	1 098 061 000	1 122 772 000	1 123 055 000
Kehysehdotus	1 074 019 000	1 099 521 000	1 122 772 000	1 149 055 000
Kehysehdotuksen ja peruslaskelman välinen ero	2 250 000	1 460 000	0	26 000 000

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot

Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen vuokratulot (12.24.20)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.01.20	2018	2019	2020	2021
TA 2017	982 000	982 000	982 000	982 000
Peruslaskelma yhteensä	982 000	982 000	982 000	982 000

Ulkomailla sijaitsevat valtion omistamat tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöt ovat siirtyneet ulkoministeriön omistajahallintaan 1.1.2017. Kiinteistöt ovat Villa Lante ja asunto Roomassa, Suomen Ranskan instituutti Pariisissa, Pohjoismaiden paviljonki (kolmasosa) ja Suomen Aalto-paviljonki Venetsian biennaalialueella sekä Suomen Ateenan instituutti asuntoloineen. Kiinteistöt on vuokrattu suomalaisille tiede- ja kulttuurisäätiöille niiden toimintaan ulkomailla.

Instituuttikiinteistöjen ylläpito- ja korjausmenot on budjetoitu momentille 24.01.20.

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot (12.24.99)

Vuoden 2015 talousarvion yhteydessä siirryttiin viisumikäsittelemaksujen bruttobudjetointiin. Nämä tulot esitetään osana momentin 12.24.99 tuloarviota.

Suomen Venäjän edustustojen viisumien käsittelemaksuista saatavat tulot ovat vuosina 2014 ja 2015 vähentyneet merkittävästi ruplan devalvoitumisen johdosta. Ulkoministeriö seuraa kysynnän kehitystä ja korjaa tarvittaessa tuloarviota vuosittaisten talousarvioiden ja lisätalousarvioiden yhteydessä.

Tulojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

12.24.99	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspääätös	23 550 000	21 300 000	21 300 000	21 300 000
Peruslaskelma yhteensä	23 550 000	23 550 000	21 300 000	21 300 000

Ulkoasiainhallinto

Ulkoasiainhallinnon toimintamenojärärahat (24.01.01)

Toimintamenojen perussuunnitelmatasona ulkoministeriö pitää valtioneuvoston kehyspäätöstä 14.4.2016 ja vuoden 2017 talousarviota. Perussuunnitelmassa on otettu huomioon hallitusohjelman säästöpäätökset ulkoministeriön talousarvioehdotuksen 2017 mukaisesti ja lisääntyneestä turvapaikanhakijamäärästä aiheutuvat menot sisäministeriön maahanmuutto-olettamien 14.11.2016 perusteella. Suunnittelukauden nettomäärärahat näin mitoitettuna ovat noin 215 milj. euroa vuosittain.

Ulkoministeriö esittää tässä kehusehdotuksessa kehyksen ylittävää lisärahoitusta uuteen kansalliseen viisumijärjestelmään. Uuden järjestelmän aiheuttama menopaine vuosina 2017 - 2019 on yhteensä 4,5 milj. euroa.

Toimintamenojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.01.01	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäätös	220 168 000	217 755 000	217 684 000	217 684 000
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	-1 495 000	-1 495 000		
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	-782 000	-813 000	-454 000	-454 000
Työajan pidentäminen (Kiky)	-1 121 000	-1 121 000	-1 121 000	-1 121 000
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-313 000	-626 000	-938 000	-938 000
Palkkaliukumasäästön VNHY-osuuden tarkistus; siirto mom. 23.01.01	-47 000	-66 000		
Terveysalan eat Suomen Geneven PE; siirto mom. 33.01.01	294 000	294 000		
Tiede- ja kulttuuri-instituuttien omistajaohjaus; siirto mom. 28.01.20	70 000	70 000	70 000	70 000
TA 2017; Lisääntyneestä turvapaikanhakijamäärästä aiheutuvat menot (erityisesti perheen yhdistämiset)	26 000	161 000	210 000	217 000
Peruslaskelma yhteensä	216 800 000	214 159 000	215 451 000	215 458 000

Edustustoverkko

Toukokuussa 2015 aloittanut hallitus on linjannut, ettei edustustoja enää suljeta kuluvalle hallituskaudella. Hallitusohjelman mukaisesti oma edustustoverkko on Suomelle tärkeä. Edustustoverkon merkitys ja kattavuus korostuvat kansainvälisessä vaikuttamisessa. Verkon tuottama lisäarvo maan poliittiselle johdolle, koko valtionhallinnolle ja Suomen elinkeinoelämälle on kiistaton.

Suomen edustustoverkko on suhteellisen kattava mutta miehitykseltään ohut. Edustustoja, joissa on lähetettyä henkilökuntaa, on yhteensä 85. Näistä 43 edustustossa on enintään kaksi lähetettyä diplomaattia. Vuonna 2015 edustustoverkon ylläpito maksoi noin 145 miljoonaa euroa (netto), mikä vastasi noin 0,27 prosenttia valtion vuoden 2015 kokonaisbudjetista. Viimeisten vuosien aikana on suljettu 13 edustustoa ja avattu kaksi toimipistettä. Vuonna 2017 on tarkoitus korottaa Suomen toimipisteet Kolumbiassa Bogotassa ja Myanmarissa Yangonissa suurlähetystöiksi sekä avata konsulaatti Brasiliaan Sao Paoloon.

Kun edustuston miehitys on ohut, on etsittävä ratkaisuja, joissa hyödynnetään digitalisaation tuomia mahdollisuuksia, etsitään keskittämisen etuja siellä, missä niitä voidaan toteuttaa ja karsitaan sellaisia prosesseja, jotka eivät ole välttämättömiä. Näitä ratkaisuja on etsitty lokakuussa 2014 asetetussa Suomen edustautumisen tavat ja mallit -hankkeessa. Hankkeessa profiloitiin edustustojen toiminta kansalaispalvelujen, Team Finlandin ja kiinteistöjen osalta. Jatkossa edustustoprofilointi on aiempaa ohjaavampi suunnittelun väline. Samalla tehdään kehitystyötä sekä prosessien että palvelukokonaisuuksien uudistamiseksi. Hankkeen loppuraportti hyväksyttiin ministeriön johdossa tammikuussa 2016, jonka jälkeen on aloitettu tarvittavat hankkeistamiset käytännön toteuttamiseen siirtymiseksi. Hankkeet tulevat sijoittumaan useille vuosille, sillä tavoitteena on kehittää toimintoja pitkäjänteisesti. Muutoshankkeiden tuloksena on entistä tehokkaampi edustustoverkko.

Tässä kehusehdotuksessa on edustustoverkon menojen määrittelyssä otettu huomioon edellisen hallituksen budjettiriihessään elokuussa 2014 tekemä linjaus, jonka mukaan kehitysmaissa toimivien edustustojen turvallisuuspalvelumenoja voidaan rahoittaa myös kehitysyhteistyömäärärahoista. Lisäksi myös kehitysmaissa toimivien edustustojen kiinteistömenoja voidaan tietyin edellytyksin rahoittaa kehitysyhteistyömäärärahoista vuodesta 2016 alkaen.

Lisääntyneestä turvapaikanhakijamäärästä aiheutuvat menot

Turvapaikkapäätöksestä ja toissijaisen suojelun perusteella annetusta oleskeluluvasta seuraa oikeus perheen yhdistämiseen. Se on edustustojen (hakemuksen vastaanottaminen, hakijan kuuleminen MIGRIn ohjeiden mukaan, päätöksen luovuttaminen) ja MIGRIn maahanmuutto-osaston (edustuston ohjaaminen ja päätöksenteko) vastuulla.

Ulkoministeriö on arvioinut lisäresurssitarpeensa sisäministeriön 14.11.2016 antamien maahantulo-olettamien pohjalta. Arvioinnissa on otettu huomioon myös 16.5.2016 annettu ulkoministeriön maksuasetuksen muutos (339/2016), jonka mukaan kansainvälistä suojelua saavien ulkomaalaisten perheenjäsenten oleskelulupahakemukset sekä niihin liittyvät notaaripalvelut ovat maksullisia. Lisäresurssitarpeessa on otettu huomioon myös tarve paikallisen henkilökunnan lisäämiseen, tila-, turvallisuus- ja IT-kustannukset sekä turvapaikanhakijoiden saamien kielteisten päätösten valitusprosessista ja muusta juridisesta lisätyöstä aiheutuvat resurssitarpeet ulkoministeriöön Helsinkiin.

EU-R sähköinen asiakirjajakelu

Ulkoministeriö saa EU-R asiakirjoja keskitetysti EU:n tietojärjestelmien välityksellä ja salattuina sanomina. EU-R tietojen sähköinen käsittely ei ole luvallista tavallisessa sähköpostissa tai työasemassa. Tällä hetkellä saadut asiakirjat välitetään edustustojen ja ministeriön välillä salajärjestelmillä ja jaetaan virkamiehille paperisina.

Coreu-viestien lisäksi numeroituja EU Restreint -asiakirjoja saapuu Extranet-R ja CDM-järjestelmien kautta vuositasolla noin 5 000 - 6 000 kpl. Näiden asiakirjojen ensisijaisissa jakeluissa aiheesta riippuen on yhteensä noin 300 henkilöä ulkoministeriössä, valtioneuvoston kansliassa, muissa ministeriöissä ja keskusvirastoissa. Lisäksi numeroimattomia asiakirjoja on saatu salattuina noin 2 000 - 3 000 kpl ja jaeltu hyvin suppealla jakelulla ulkoministeriössä ja muualla valtionhallinnossa.

EU-päätöksenteon pohjana toimiva materiaali liikkuu suurelta osin EU-R-tasoisena. EU-R-tason asiakirjojen ja coreu-viestien liikkua tällä hetkellä vain paperikopioina on selvää, että

jakelussa on viiveitä. Virka-ajan ulkopuolella tämä tarkoittaa päivystysjärjestelyihin turvautumista niin Helsingissä kuin EU-edustustossakin. On välttämätöntä, että ko. asiakirjat liikkuvat sähköisesti ja niihin on pääsy suoraan ilman välikäsiä tai päivystysjärjestelyjä. Näin voidaan paitsi nopeuttaa ja yksinkertaistaa tiedonsaantia, myös pienentää asiakirjoja vastaanottavien työntekijöiden työmäärää. Tämä tarve korostuu Suomen EU-puheenjohtajuuskauden lähestyessä koko ulkoasiainhallinnon tehtäväkentällä, sillä Suomi toimii puheenjohtajana useissa työryhmissä, joiden käsittelemät asiakirjat ja esim. päätösluonnokset kulkevat EU-R-turvaluokiteltuina. Siirtyminen sähköiseen järjestelmään vähentäisi huomattavasti myös jakeluihin käytettyjä resursseja, kun työyksiköt ja virkamiehet voisivat käydä läpi käsillä olevan materiaalin ja tulostaa käyttöönsä vain tarvittavat.

Ulkoministeriö lähtee siitä, että EU-R asiakirjojen sähköinen jakelu kehitetään valtioneuvoston hallintoyksikön toimesta valtioneuvoston kanslian ja ulkoministeriön koordinoimana koko valtionhallinnon käyttöön ennen Suomen EU-puheenjohtajuuskautta ja että ao. kustannukset otetaan huomioon valtioneuvoston kanslian kehusehdotuksessa. Ulkoministeriö on arvioinut tämän kehittämistyön kustannusten olevan yhteensä 1,0 milj. euroa vuosina 2017 - 2018. Näitä kustannuksia ei ole sisällytetty hallinnonalan kehusehdotukseen.

Kehittämisehdotukset

24.01.01	2018	2019	2020	2021
Peruslaskelma	216 800 000	214 159 000	215 451 000	215 458 000
Kansallisen viisumijärjestelmän uusiminen	2 050 000	1 260 000		
Kehusehdotus yhteensä	218 850 000	215 419 000	215 451 000	215 458 000

Kansallisen viisumijärjestelmän uusiminen

Suomen Schengen-viisumeiden käsittely tapahtuu SUVI-tietojärjestelmän avulla. Tietojärjestelmää on kehitetty yli 10 vuotta vuodesta 2003 alkaen, viime vuosina erityisesti Schengen-muutosten johdosta. Järjestelmää on muokattu paljon ja se on elinkaarensa loppupuolella.

SUVI-viisumijärjestelmän kehittäminen rajapintoihin aiheuttaa myös merkittäviä vuosittaisia kustannuksia. Nämä ovat perustasolla noin kaksi milj. euroa vuodessa ja ne ovat kasvaneet suhteellisen tasaisesti. Kokonaiskustannusarvio vuoden 2017 kehitys- ja ylläpitokustannuksista on noin 3,5 milj. euroa, josta 1,5 milj. euroa syntyy EU-vaatimuksien muuttumisen aiheuttamasta kehitystyöstä.

Ulkoministeriö teetti syksyllä 2016 arvion uuden kansallisen viisumijärjestelmän toteuttamisesta. Kokonaisuutena hankkeen avulla voidaan 10 vuoden tarkastelujaksolla saavuttaa noin 26 milj. euron säästöt kehittämis- ja ylläpitokustannusten ollessa noin puolet tästä. Hyötyjen ja kustannusten kokonaistarkastelussa voidaan todeta, että hanke on nykyisillä volyymeilläkin arvioituna erittäin kannattava. Lisäksi olennaista on ottaa huomioon, että suurin osa hyödyistä tulee SUVI-järjestelmän kustannusten poistumisesta, mikä jo sinällään tekee hankkeesta kannattavan muutaman vuoden tähtäimellä.

Tavoitetilan ratkaisuehdotus perustuu vahvasti modulaariseen ratkaisuun, jonka etuina ovat mm. palvelun käyttökokemuksen paraneminen erilaistetuilla näkymillä ja toiminnallisuuksilla, käyttöoikeuksien hallinnan yksinkertaistuminen, mahdollisuudet järjestelmän vaiheittaiseen

rakentamiseen ja jatkokehittämiseen, ylläpidon ja jatkokehityksen helpottuminen sekä se, että moduuleja voi haluttaessa kehittää eri toimittajataho.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kokonaisyhteenveto potentiaalisista hyödyistä ja kustannuksista:

Taloudelliset hyödyt €	Vuodet yht.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
SUVIn kustannusten poistuminen	21 750 000	0	1 750 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Hakemusten massahyväksynnät	1 740 000	0	60 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000
Käsittelyprosessin tehostuminen	2 780 000	0	100 000	335 000	335 000	335 000	335 000	335 000	335 000	335 000	335 000
Taloudelliset hyödyt yhteensä	26 270 000	0	1 910 000	3 045 000	3 045 000	3 045 000	3 045 000	3 045 000	3 045 000	3 045 000	3 045 000
Kehittämiskustannukset € (investointimeno)	Vuodet yht.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ulkoinen työ / Palvelujen osto	4 260 000	950 000	2 050 000	1 260 000	0	0	0	0	0	0	0
Oma henkilötö	240 000	50 000	110 000	80 000	0	0	0	0	0	0	0
Muut kustannukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väilliset kustannukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	4 500 000	1 000 000	2 160 000	1 340 000	0	0	0	0	0	0	0
Käyttö- ja ylläpitokustannukset €	Vuodet yht.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Palvelujen osto	7 291 667	0	291 667	875 000	875 000	875 000	875 000	875 000	875 000	875 000	875 000
Oma henkilötö	520 000	0	0	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Muut kustannukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	7 811 667	0	291 667	940 000	940 000	940 000	940 000	940 000	940 000	940 000	940 000
Kustannukset yhteensä vuositasolla	-1 000 000	-2 451 667	-2 280 000	-940 000	-940 000	-940 000	-940 000	-940 000	-940 000	-940 000	-940 000
Hyödyt - kustannukset vuositasolla	-1 000 000	-541 667	765 000	2 105 000	2 105 000	2 105 000	2 105 000	2 105 000	2 105 000	2 105 000	2 105 000
Hyödyt - kustannukset kumulatiivisesti	-1 000 000	-1 541 667	-776 667	1 328 333	3 433 333	5 538 333	7 643 333	9 748 333	11 853 333	13 958 333	13 958 333

Arvioiduilla kustannuksilla ja hyödyillä hanke maksaa itsensä takaisin noin kolmessa vuodessa. Kansallisen viisumijärjestelmän uusimiseen esitetään yhteensä 4,5 milj. euron määrärahaa seuraavasti: 0,95 milj. euroa vuonna 2017 (lisätalousarvio), 2,05 milj. euroa vuonna 2018 ja 1,26 milj. euroa vuonna 2019.

Toiminnan tulot

Ulkoministeriön hallinnonalan maksustrategiassa vuodelta 2005 on linjattu hallinnonalan maksullisuus- ja maksuttomuusperusteet sekä ja hinnoitteluperusteet. Maksustrategiassa on selkeytetty viranomaistoiminnan ja maksullisuuden ja maksuttomuuden rajanvetoa sekä ulkopuolisen rahoituksen perusteita. Maksustrategian sekä, valtion maksuperustelain ja -asetuksen yleisten periaatteiden pohjalta ulkoministeriö on 1.6.2014 vahvistanut uuden maksuasetuksen. Maksuasetusta on muutettu 16.5.2016 kaikkien perheenjäsenten oleskelulupahakemusten ja niihin liittyvien notaaripalvelujen tultua maksullisiksi.

Toimintamäärärahaan nettoutetut tulot vuosina 2013 - 2021 (milj. euroa):

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017*	2018	2019	2020	2021
24.01.01	62,1	49,7	10,4	9,8	10,8	10,7	10,5	10,4	10,4

*TA2017, vuoden 2015 talousarvion yhteydessä siirryttiin viisumikäsittelymaksujen bruttobudjetointiin. Nämä tulot esitetään osana momentin 12.24.99 tuloarviota.

Tulojen arvioidaan kertyvän vuonna 2021 seuraavasti: maksullisen toiminnan tuotot (julkisoikeudelliset suoritteet) 6,3 milj. euroa, muut suoritteet 3,3 milj. euroa ja muut tulot 0,8 milj. euroa.

Siirtyvät erät

Toimintamenojen (24.01.01), siirtyneen määrärahan, käytettävissä olevan määrärahan ja seuraavalle vuodelle siirtyvän määrärahan määrä on esitetty alla olevassa taulukossa ministeriön kehusehdotuksen mukaisina. Taulukosta ilmenee määrärahan käyttö vuosina 2013 - 2015, arvio vuosien 2016 ja 2017 määrärahan käytöstä sekä arvio vuosien 2018 - 2021 määrärahatarpeesta. Nykyisten arvioiden mukaan ministeriön määrärahat ylittyisivät vuonna 2021 1,7 milj. eurolla.

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
24.01.01	200,6	217,0	234,1	224,9	220,5	218,9	215,4	215,5	215,5
siirtynyt	24,0	13,0	16,9	22,8	30,3	23,9	18,0	10,7	3,6
käytettävissä	224,6	230,0	251,0	247,7	250,8	242,8	233,4	226,2	219,1
siirto seur. vuodelle	13,0	16,9	22,8	30,3	23,9	18,0	10,7	3,6	-1,7
käyttö	211,6	213,1	228,2	217,4	226,9	224,8	222,7	222,6	220,8

Edellä esitetyn ministeriön kehusehdotus on 218 850 000 euroa vuonna 2018, 215 419 000 euroa vuonna 2019, 215 415 000 euroa vuonna 2020 ja 215 458 000 euroa vuonna 2021.

Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (24.01.20)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.01.20	2018	2019	2020	2021
TA 2017	982 000	982 000	982 000	982 000
Peruslaskelma yhteensä	982 000	982 000	982 000	982 000

Ulkomailla sijaitsevat valtion omistamat tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöt ovat siirtyneet ulkoministeriön omistajahallintaan 1.1.2017. Kiinteistöt ovat Villa Lante ja asunto Roomassa, Suomen Ranskan instituutti Pariisissa, Pohjoismaiden paviljonki (kolmasosa) ja Suomen Aalto-paviljonki Venetsian biennaalialueella sekä Suomen Ateenan instituutti asuntoloineen. Kiinteistöt on vuokrattu suomalaisille tiede- ja kulttuurisäätiöille niiden toimintaan ulkomailla.

Momentin määrärahaa käytetään ulkomailla sijaitsevien tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen ylläpitomenoihin sekä näiden kiinteistöjen rakennus- ja korjaushankkeisiin. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöistä saatavat vuokratulot on budjetoitu momentille 12.24.20.

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (24.01.21)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.01.29	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	1 155 000	1 155 000	1 155 000	1 155 000
Peruslaskelma yhteensä	1 155 000	1 155 000	1 155 000	1 155 000

Momentin määrärahaa käytetään ministeriön hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tärkeitävien investointien, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 0,6 milj. euroa.

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (24.01.29)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.01.29	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	16 059 000	16 059 000	16 059 000	16 059 000
Peruslaskelma yhteensä	16 059 000	16 059 000	16 059 000	16 059 000

Momentin määrärahaa saa käyttää myös kehitys yhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Talonrakennukset (24.01.74)

Ulkoministeriö hallinnoi merkittävää valtion kiinteistöomaisuutta ulkomaanedustuksessa. Ministeriön hallinnoiman kiinteistöomaisuuden arvo oli vuoden 2015 tilinpäätöksessä yhteensä noin 244 milj. euroa. Omaisuuden markkina-arvoksi on vuoden 2011 aikana tehdyssä selvityksessä arvioitu noin 436 milj. euroa.

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.01.74	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	4 050 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Peruslaskelma yhteensä	4 050 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000

Kehyskauden merkittävimmät hankkeet ovat New Yorkissa sijaitsevien Suomen YK-edustuston ja pääkonsulaatin muutto uusiin tiloihin vuonna 2018, Tukholman virka-asunnon peruskorjaus vuosina 2018 - 2020 ja Riadin virka-asunnon ja virka-asunnon peruskorjaus vuosina 2019 - 2021.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 8,1 milj. euroa.

Kriisinhallinta

Hallitusohjelman ja ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon linjausten mukaisesti Suomi jatkaa aktiivista osallistumista kansainväliseen kriisinhallintaan. Kyse on Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisesta vaikuttamisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Sotilaallisella kriisinhallinnalla kehitetään samalla puolustusvoimien omia suorituskykyjä ja valmiuksia. Siviilikriisinhallinta on tärkeä painopiste myös siksi, että siinä painottuu kohdemaiden oman kapasiteetin, oikeusvaltiokehityksen ja hyvän hallinnon tukeminen; tällä tavoin pyritään joko estämään konflikteja, uudistamaan turvallisuussektoria tai vaikuttamaan siihen, että aseellisen konfliktin jälkeinen luotu vakaus säilyy ja vahvistuu. Koulutustoiminta ja turvallisuussektorin kapasiteetin rakentamiseen tähtäävä tuki korostuvat, kun pyritään lisäämään kriisinhallintaoperaatioiden vaikuttavuutta ja saamaan kestäviä tuloksia.

Tuloksellinen kriisinhallinta parantaa Suomen ja suomalaisten turvallisuutta sekä ehkäisee uhkia omassa maassamme; samalla tuloksellinen kriisinhallinta parantaa kohdemaiden yhteiskuntien toimivuutta ja ihmisten elämää. Viime vuosina hallitsematon maahanmuutto sekä terrorismi ja radikalisoitumisen estäminen ovat nousseet eri tavoin esiin: miten kriisinhallinnalla voitaisiin vaikuttaa näiden ilmiöiden perussyihin ja esimerkiksi vähentää ihmisten tarvetta paeta omilta asuinsijoiltaan.

Muuttuvat tilanteet ja kansainväliset tarpeet, kuten uudet konfliktit tai uudet kriisinhallintaoperaatiot, merkitsevät sitä, että Suomen pitää säännöllisesti arvioida osallistumistansa. Tämä koskee niin mahdollisiin uusiin operaatioihin osallistumista kuin myös olemassa olevien osallistumispäätösten jatkamista. Harkinta tehdään aina operaatiokohtaisesti; uusia konflikteja ei voida ennustaa ja huomioida kehysuunnittelussa; uudet sotilaallisen kriisinhallinnan osallistumispäätökset rahoitetaan lisätalousarvion kautta. Kriisinhallinnan vaikuttavuuteen pyritään kiinnittämään enemmän huomiota.

Suomi toimii kansainvälisessä yhteistyössä kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan tavoitteiden vahvistamiseksi. Turvallisuusriskit ovat yhä useammin läsnä, ja otetaan osallistumisessa huomioon. Samoin otetaan huomioon kriisinhallinnan monimuotoistuminen. Suurempien tai perinteisempien operaatioiden lisäksi toteutetaan hyvinkin rajattuja ja lyhytkestoisia tehtäviä, tai maaryhmien yhdessä toimeenpanemia operaatioita – esimerkkinä tästä Välimerellä toteutetut merelliset operaatiot Syyrian kemiallisen aseiden hävittämiseen liittyen. Lisäksi nähdään operaatioita, joihin sisältyy sekä sotilaallista että siviilikriisinhallintaa.

Euroopan unioni toteuttaa erityyppisiä, uudenlaisiakin kriisinhallintaoperaatioita, jotka voivat olla kooltaan pieniä, mutta vaikutukseltaan kohdennettuja. Suomen osallistuminen EU:n operaatioihin on tärkeää. Suomi toimii sen puolesta, että naiset osallistuvat entistä laajemmin rauhan ja turvallisuuden rakentamiseen. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 (Naiset, rauha ja turvallisuus) toimeenpanoon kiinnitetään entistä enemmän huomiota myös kriisinhallintatoiminnassa.

Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)

Vuodesta 2018 alkaen sotilaallisen kriisinhallinnan kokonaiskehys on yhteensä noin 62 milj. euroa vuosittain. Sotilaallisen kriisinhallinnan menot on tässä kehysohjelmassa mitoitettu sotilaallisen kriisinhallinnan joukkojen vahvuuksien ja henkilöstön tehtävävaatimusten mukaisesti. Suunnittelussa on otettu huomioon ne kehysohjelmassa valmisteluvaiheessa tiedossa olevat kriisinhallintaoperaatiot joihin Suomi osallistuu suunnittelukauden aikana eli ne

operaatiot, joihin osallistumisesta on tehty sotilaallisen kriisinhallintalain mukainen tasavallan presidentin päätös.

Vuonna 2018 valtioneuvoston kehyspäättöksen 14.4.2016 mukaiset määrärahat eivät riitä kattamaan suunniteltua osallistumista vaan ylittävät momentin 24.10.20 kehysmäärärahat yhteensä 11,0 milj. eurolla. Ylitys johtuu pääasiallisesti Libanonin kriisinhallintaoperaatiosta, Resolute Support -operaatiosta Afganistanissa ja EUNAVFOR MED -operaatiosta Välimerellä.

Suunnitteluperusteet ja määrärahatarpeet tarkentuvat poliittisen päätöksenteon ja suunnittelun edetessä. Vuoden 2019 määrärahan tarvetta tarkennetaan seuraavan kehusehdotuksen laadinnan yhteydessä. Määrärahaehyksiä on tarkennettava ylöspäin, mikäli osallistumisen vahvuutta suunnitellaan nostettavaksi merkittävästi nyt suunnitteluperusteena olevasta tasosta.

Edellisen perusteella menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.10.20	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	39 000 000	35 500 000	35 500 000	35 500 000
Peruslaskelma yhteensä	39 000 000	35 500 000	35 500 000	35 500 000

Ulkoministeriön ja puolustusministeriön yhteinen operaatiokohtainen erittely peruslaskelmatason mukaisesti:

Momentti 24.10.20	2018	2019	2020	2021
04. Kosovon kriisinhallintaoperaation menot, 21 sotilasta	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
05. Yhteiset menot	5 439 000	2 939 000	2 939 000	2 939 000
06. Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintaoperaation menot, 8 sotilasta	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
08. Resolute Support -operaatio, Afganistan	4 550 000	4 550 000	4 550 000	4 550 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisen kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	410 000	19 855 000	19 855 000	19 855 000
11. EU:n Somalian koulutusoperaation menot, 10 sotilasta	1 164 000	1 164 000	1 164 000	1 164 000
14. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot, 310 sotilasta, Ranskan tuki 31.8.2018 asti ja IRISHFINNBAT 31.12.2018 loppuun asti	20 445 000			
15. EU:n Malin koulutusoperaation menot, 2 sotilasta	220 000	220 000	220 000	220 000
16. Malin YK-operaation menot (MINUSMA), 20 sotilasta	2 350 000	2 350 000	2 350 000	2 350 000
17. EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot, 10 sotilasta	1 422 000	1 422 000	1 422 000	1 422 000
Yhteensä	39 000 000	35 500 000	35 500 000	35 500 000

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 3,0 milj. euroa, josta 0,2 milj. euroa ulkoministeriön kirjanpidossa.

Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.10.21	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	15 360 000	15 360 000	15 360 000	15 360 000
Peruslaskelma yhteensä	15 360 000	15 360 000	15 360 000	15 360 000

Siviilikriisinhallintaan kohdistettavien määrärahojen mitoituksen ja suunnittelun perustana ovat valtioneuvoston hyväksymä Suomen kansallinen siviilikriisinhallintastrategia sekä ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon linjaukset.

Suuri osa Suomen siviilikriisinhallintaosallistumisesta suuntautuu EU:n operaatioihin. Ukrainan konfliktin seurauksena osallistuminen Etyjin siviilikriisinhallintaan on kasvanut; Etyjin SMM-siviilikriisinhallintaoperaatio on Suomen suurin yksittäinen operaatio. Suomi kasvattaa osallistumistaan YK:n siviilikriisinhallintatehtävissä. EU:n lisäksi Suomella on siviilikriisinhallinnan asiantuntijoita EU:n neuvoston, Etyjin, YK:n ja Naton sihteeristöissä.

Kriisinhallintaoperaatioista on tullut monialaisempia ja tämä kehitys jatkuu. Usealla operaatioalueella toimii toisiaan tukevien siviili-sotilaallisen kriisinhallinnan operaatioita. Operaatiot tulevat myös entistä haastavammiksi ja vaativat usein asiantuntijoilta erityisosaamista. Pyrkimyksenä on lisätä suomalaisten asiantuntijoiden nimittämistä siviilikriisinhallinnan johtotehtäviin.

Toiminnan suunnittelua vaikeuttaa kriisinhallinnan luonteeseen liittyvä ennakoimattomuus. Määräraha riittää vuositasolla noin 120 siviilikriisinhallinnan asiantuntijan kulujen kattamiseen. Määrärahasta 500 000 euroa on osoitettu rauhanvälityksen ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistamiseen. Etyjin ja EU:n vaalitarkkailutehtäviin lähetetään vuosittain noin 80 henkilöä, joiden menoihin varataan 250 000 euroa.

Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Hallitusohjelman pidemmän aikavälin tavoitteen on kehitysrahoituksen nostaminen YK:n tavoitteiden mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta (BKTL). Ulkoministeriön kehusehdotuksessa on otettu huomioon tämä tavoite sekä valtioneuvoston kehyspäättöksen mukainen varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahan kasvu vuosina 2017 - 2020. Koska jo olemassa olevien sitoumusten ja tulevien tarpeiden täyttäminen Suomen kehitysyhteistyömäärärahojen nykykehystasolla on erittäin haasteellista, on olemassa tarve korottaa niitä määrällisesti Suomen kansantalouden käännyttyä nousuun.

Kehusehdotuksen mukainen julkisen kehitysavun osuus

Luvut milj. euroa	2018	2019	2020	2021
24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö	531,766	564,010	587,170	613,170
Muu ODA	341,806	336,806	341,806	346,806
ODA yhteensä	873,572	900,816	927,976	959,976
BKTL-osuus %	0,39	0,39	0,39	0,39
BKTL (VM:n ennuste 31.10.2016), milj. euroa	226 430	233 170	240 870	248 860

Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.30.66	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	531 766 000	564 010 000	587 170 000	587 170 000
<i>Valtuus</i>	<i>336 610 000</i>	<i>323 010 000</i>	<i>322 800 000</i>	<i>322 800 000</i>
Peruslaskelma yhteensä	531 766 000	564 010 000	587 170 000	587 170 000

Kehittämisehdotukset

24.30.66	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	531 766 000	564 010 000	587 170 000	587 170 000
BKTL-taso 0,39 %				26 000 000
Peruslaskelma yhteensä	531 766 000	564 010 000	587 170 000	613 170 000

<i>Valtuus</i>	2018	2019	2020	2021
Kehysehdotus	531 766 000	564 170 000	587 170 000	613 170 000
Sidottu valtuuksilla ml. nyt esitetyt valtuudet	397 171 000 (75 %)	442 990 000 (79 %)	471 767 000 (80 %)	429 137 000 (70 %)
Kehyskauden valtuussuunnitelma	406 955 000	289 547 000	322 800 000	322 800 000
<i>Valtuusehdotus</i>	<i>406 955 000</i>	<i>289 547 000</i>	<i>322 800 000</i>	<i>322 800 000</i>

Vuoden 2021 määrärahataso

Ulkoministeriö lähtee kehusehdotuksessaan siitä, että vuoden 2021 varsinaisen kehitysyhteistyön määräraha sidotaan julkisen kehitysyhteistyön vuoden 2020 bruttokansantulo-osuuden tasoon edellisen valtioneuvoston kehyspäättöksen tavoin. Näin laskettuna vuoden 2021 varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahojen tulee olla 613 170 000 euroa, jotta saavutetaan vuoden 2020 BKTL-osuus 0,39 %.

Myöntö- ja sopimusvaltuudet

Kehitysyhteistyössä valtuuksien käytöllä parannetaan rahoituksen ennakoitavuutta, ja vähennetään hallinnollista työtä monivuotisten päätösten avulla. Valtuuksista aiheutuvat menot ajoittuvat usealle vuodelle esim. kansainvälisten kehitysrahoituslaitosten kohdalla menot jakautuvat 6 - 9 vuodelle. Korkotukien osalta käyttöaika on tätäkin pidempi. Maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä sykli on lyhyempi. Valtuudet ovat maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä välttämätön edellytys keskipitkän aikavälin (4 - 5 vuotta) sitoumusten tekemiselle. Kansalaisjärjestöyhteistyövaltuudet vaihtelevat merkittävästi vuosittain riippuen kunkin vuoden hakukierroksista. Edellä mainituista syistä johtuen varsinaisen kehitysyhteistyön momentin valtuuksien kokonaistarve vaihtelee vuosittain.

Tulevalla kehyskaudella merkittävimmät valtuustarpeet ovat vuonna 2018 johtuen kansalaisjärjestöyhteistyön ohjelmattuen uudistuksesta, jossa siirrytään kolmivuotisista nelivuotisiin päätöksiin. Tämä on myönteinen asia järjestöjen kehitysyhteistyöohjelman pitkäjänteisen suunnittelun kannalta. Uusi nelivuotinen ohjelmakausi on kaikille järjestöille vuodet 2018 - 2021, ja tarkoitukseen on budjetoitu valtuuksia noin 155 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 valtuudet ylittävät edellisen kehyspäättöksen tason, koska momentin valtuustarve on tarkentunut kehusehdotuksen valmistelun aikana. Tässä kehusehdotuksessa varsinaisen kehitysyhteistyön valtuuksista ja voimassa olevista päätöksistä aiheutuvista menoista jää vuotuisen määräraha-kehukseen riittävä vähintään 20 % sitomattomien määrärahojen osuus. Vuotuinen sitomisaste ei nouse yli 80. Valtuusesitys ei myöskään linjaa tulevien vuosien käyttösuunnitelmakohtaista jakoa, vaan se pohjautuu tämän hetkiseen tarpeeseen.

Edellisen perusteella myöntö- ja sopimusvaltuuksia arvioidaan tarvittavan 406 955 000 euroa vuonna 2018, 289 547 000 euroa vuonna 2019 ja 322 800 000 euroa vuosina 2020 - 2021.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 120 milj. euroa. Siirtyvistä eristä arvioidaan olevan varainmyöntöpäätöksillä sidottua noin 88 milj. euroa (sitomatonta noin 32 milj. euroa).

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 531 766 000 euroa vuonna 2018, 56 010 000 euroa vuonna 2019, 587 170 000 euroa vuosina 2020 ja 613 170 000 vuonna 2021. Momentille esitetään myöntö- ja sopimusvaltuuksia 406 955 000 euroa vuonna 2018, 289 547 000 euroa vuonna 2019 ja 322 800 000 euroa vuosina 2020 - 2021.

Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (24.30.88)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.30.66	2018	2019	2020	2021
TA2017, siirto momentilta 24.30.89	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Peruslaskelma yhteensä	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000

Määrärahaa saa käyttää Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) uusien osakkeiden merkitsemisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (24.30.89)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.30.66	2018	2019	2020	2021
TA2017, ml. siirto momentilta 24.30.80	130 000 000	130 000 000	130 000 000	130 000 000
Peruslaskelma yhteensä	130 000 000	130 000 000	130 000 000	130 000 000

Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin ja lainainstrumentteihin osana Suomen kehitysyhteistyötä. Määrärahaa on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 131 milj. euroa.

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

Eräät valtionavut (24.90.50)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.90.50	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000
Peruslaskelma yhteensä	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000

Momentin määrärahaa käytetään valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville järjestöille. Momentilta myönnettäviin valtionavustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Hädänalaisten avustaminen (24.90.51)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.90.51	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	45 000	45 000	45 000	45 000
Peruslaskelma yhteensä	45 000	45 000	45 000	45 000

Momentin määrärahaa käytetään konsulipalvelulain (498/1999, muut. 970/2014) mukaan hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.90.66	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	95 523 000	95 760 000	96 012 000	96 012 000
TA2017; siirto mom. 29.40.20	-174 000	-174 000	-174 000	-174 000
Maksuosuus YK:n talousarvioon	-2 388 000	-2 388 000	-2 388 000	-2 388 000
Maksuosuus YK:n rauhanturvajoukoille	-2 296 000	-2 296 000	-2 296 000	-2 296 000
YK:n sotarikostuomioistuin	-397 000	-397 000	-397 000	-397 000
OECD:n jäsenmaksu	-9 000	-10 000	-1 000	247 000
WTO:n jäsenmaksu	-138 000	-120 000	-144 000	19 000
Ydinkieltosopimus (CTBTO)	-138 000	-138 000	-138 000	-138 000
Kansainvälinen rikostuomioistuin (ICC)	15 000	15 000	15 000	15 000
Valuuttakurssitappiot	2 513 000	2 498 000	2 520 000	2 385 000
Peruslaskelma yhteensä	92 511 000	92 750 000	93 009 000	93 285 000

Muutokset jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin

Peruslaskelma perustuu kehusehdotuksen laadinnan yhteydessä tarkistettuihin arvioihin Suomen maksuosuuksiin kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuista ja rahoitusosuuksista. Yllä olevassa taulukossa esitetään nämä muutokset vuositasolla verrattuna valtioneuvoston kehyspäätökseen.

Merkittävin muutos on Suomen maksuosuuksien muutos YK:n sääntömääräisistä budjeteista. Suomen maksuosuus vuosina 2016 - 2018 on 0,456 aikaisemman 0,519 % sijasta. Samaa maksuosuuksien jakoavainta on käytetty arvioitaessa myös vuosien 2019 - 2021 Suomen maksuosuuksia YK:n talousarvioon ja rauhanturvajoukoille.

OECD:ssa on vuodesta 2003 alkaen noudatettu kaksivuotista työohjelmointia ja budjetointia kuten myös sisältötyön jälkievaluointia. Laajentumisprosessiin liittyen sovittiin vuoden 2008 ministerikokouksessa maksuavaimen muutos siten, että kaikille määrättiin samansuuruinen perusmaksu heijastamaan kunkin maan aiheuttamia keskimääräisiä kustannuksia yhteisistä suoritteista, ja jäännösosa määräytyy edelleen kansantalouden maksukykyä ilmentävän kolmen viimeisen vuoden BKT:n keskiarvon perusteella pienin korjauksin. Ulkoministeriö vastaa Suomen osalta OECD:n kaikille jäsenmaille yhteisistä yleiskuluista ja sisältötöistä, mutta muut vastuuministeriöt vastaavat edelleen jatkuvista aiemmista sekä uusista toimivaltaansa kuuluvista erillistyöohjelmista, jotka eivät ole yhteisohjelmia ja joiden kustannukset jaetaan yksinomaan ko. ohjelmiin osallistuvien maiden kesken. Edellisen perusteella ulkoministeriö on arvioinut OECD:n jäsenmaksun vuosiksi 2018 - 2021.

WTO:n jäsenmaksuosuudet määräytyvät sen mukaan, mitkä ovat jäsenten osuudet maailmankaupasta (tavara- ja palvelukauppa, teollisoikeudet). Suomen osuus maailmankaupasta on pysynyt kohtalaisen vakiona, mutta järjestön budjetti on vuosittain kasvanut jonkin verran. Vuosille 2018 - 2021 esitetään varautumista noin 2 %:n vuotuisiin korotuksiin. Peruslaskelmassa on tarkistettu korotusten aiheuttamat määrärahatarpeet vuosina 2018 - 2020 verrattuna valtioneuvoston kehyspäätökseen.

Muiden jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien osalta määrärahatarpeet on arvioitu parhaan käytössä olevan tiedon pohjalta. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet muuttuvat vuosittain ja ne tarkistetaan seuraavan kerran vuoden 2018 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Valuuttakurssitappiot

Kurssimuutokset vaikuttavat huomattavasti momentin määrärahatarpeeseen, sillä maksujen kokonaissummasta noin 50 % on US-dollaripohjaisia. Euron heikennyttyä edelleen ovat kurssitappiot noin 2,5 milj. euroa vuosittain verrattuna edelliseen kehyspäätökseen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 arvioidaan siirtyvän noin 26,9 milj. euroa vuoden 2016 määrärahoista. Vuoden 2017 maksuosuuksien arvioidaan nykyisillä kursseilla ylittävän momentin määrärahan 5,3 milj. eurolla, joka katetaan vuodelle 2017 siirtyvästä erästä.

Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (24.90.67)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.90.67	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	100 000	100 000	100 000	100 000
Peruslaskelma yhteensä	100 000	100 000	100 000	100 000

Momentin määrärahaa käytetään Suomen kahdenvälisiin puhtaan kehityksen mekanismin hankkeisiin liittyviin kustannuksiin ja muihin hiilimarkkinainstrumentteihin liittyvien toimien tukemiseen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 0,2 milj. euroa.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (24.90.68)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.90.68	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Peruslaskelma yhteensä	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000

Kehittämisehdotukset

24.90.68	2018	2019	2020	2021
Peruslaskelma	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
TA 2017; Arktisen alueen yhteistyö ja hankkeet	200 000	200 000		
Kehysehdotus yhteensä	1 800 000	1 800 000	1 600 000	1 600 000

Arktisen alueen yhteistyö ja hankkeet

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi on aktiivinen arktisen alueen hyödyntämisessä ja yhteistyössä ja jatkaa tiivistä yhteistyötä EU:n puitteissa ja Itämeren alueen valtioiden kesken Itämeren pelastamiseksi ja alueen talouskehityksen vahvistamiseksi.

Alueelliseen yhteistyöhön osallistuminen on Suomelle tärkeä keino edistää vakautta, kestäväää kehitystä ja talouskasvua Itämeren, Barentsin ja arktisella alueella. Keskeisiä yhteistyömekanismeja ovat alueneuvostot (Itämeren valtioiden neuvosto, Barentsin euroarktinen neuvosto ja Arktinen neuvosto) ja pohjoisen ulottuvuuden yhteistyö. Lisäksi rahoituksella tuetaan hallituksen Venäjä-politiikan toimeenpanoa.

Arktisen alueen painoarvo on merkittävästi kasvamassa. Suomen arktinen strategia korostaa Suomen monipuolista arktista osaamista ja vahvaa intressiä olla mukana arktisen alueen kehityksessä. Kehyskaudelle sijoittuva Suomen puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa 2017 - 2019 tulee hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Suomen tavoitteena on lisätä kasvua ja kilpailukykyä sekä suomalaisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksia. Ympäristökysymykset, ilmastonmuutos ja alkuperäiskansat ovat keskeisellä sijalla yhteistyössä. Tehokas

vaikuttaminen edellyttää Suomelta riittävää kansallista rahoitusta, jonka avulla Suomi voi omien hankealoitteidensa kautta tuoda esille arktista osaamistaan ja viedä eteenpäin kansallisia tavoitteitaan. Osallistamalla Arktisen neuvoston tutkimus- ja kehittämishankkeisiin saadaan globaalia näkyvyyttä suomalaiselle asiantuntemukselle.

Kehysehdotuksessa on vuoden 2017 talousarvion mukaisesti otettu huomioon Suomen puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa vuosina 2017 - 2019 ja Suomen aseman vahvistaminen arktisena toimijana.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2017 määrärahaa arvioidaan siirtyvän ulkoministeriön kirjanpidossa 0,4 milj. euroa.

Edellä esitetyn perusteella ulkoministeriön kehysehdotus on 1 800 000 euroa vuosina 2018 - 2019 ja 1 600 000 euroa vuosina 2020 - 2021.

Kurssivaihtelut (24.90.95)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.90.95	2018	2019	2020	2021
VN:n kehyspäättös	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Peruslaskelma yhteensä	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Momentin määrärahaa käytetään valtiolla käytössä olevien taloushallinnon tietojärjestelmien valuuttatietojen ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen ja muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.